

ABONAMENTUL:
 Pe un an . . . 140 Lei
 Pe jum. an . . . 70 Lei
 Pe trei luni . . . 40 Lei
 Un exemplar 1— Leu.
 TELEFON P. ORAȘ ȘI
 INTERURBAN No 700

ROMÂNUL

**REDACȚIA ȘI
 ADMINISTRAȚIA**
 Str. Românei 1/a.
 Inscriziunile se primesc
 la administrație și se la-
 xează conform tarifului.
**MANUSCRIPTELE
 NU SE ÎNAPOIAZĂ.**

Chestiuni de politică externă.

Atitudinile în spre afară ale Germaniei actuale.

I.

Examinatorul just și imparțial al politicii externe, care cunoaște clar și în fond atitudinea guvernului și politicianilor așa numitului „imperiu republican german” de azi, desprinde următoarele tendinți în activitatea, îndrumarea și sfârșitul în spre afară, ale conducătorilor germani de azi:

1) Față de Anglia și Statele Unite, prietenie în marginile posibilităților. Pe cât posibil aranjamente de orice natură. Relații cât mai strânse — de ordina economică, mai ales având în vedere o alianță — într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat — cu unul din aceste state dacă nu cu amândouă. Diplomația germană așteaptă ziua unei confederații anglo-japono-americane și cum într-o asemenea eventualitate, germanii cred că-și vor spune și ei cuvântul, caută deocamdată să se împace cu toate aceste trei popoare, pentruca atunci când concursul ei va deveni pretios, să poată alege ușor partea celui care va oferi mai mult.

E remarcabil de altfel, faptul că și politicianii Angliei și ai Statelor-Unite, îndrumează, în mod discret, evenimentele — pe cât le stă în putință — spre o înțelegere (la început comercială, mai târziu...) cu Germania, chiar în detrimentul și spre neplăcerea Franței, care privește, după cum e și firesc, cu ochi mânioși la această „schimbare la față”. Căci, Englezii au renunțat de a mai judeca pe Ex-Kaiser motivând că el însuși s-a dat o pedeapsă suficientă exilându-se singur pe o coastă olandeză; a renunțat la dreptul de a confiscă depozitele supușilor germani, aflați în băncile engleze, în cazul neexecutării condițiilor tratatului din Versailles; se opune ori căreia acțiune prea energice sau de prea lungă durată, pe care francezii ar voi să o facă în bazinul Ruhr, la Frankfurt sau înurea, ca represalii; admite întocmirea unui Hohenzollern pe tronul Greciei; reduce forțele de ocupație de la Colonia la câte-va companii a căror atribuții sunt inexistente și cari mai stau pe Rhin, ca să facă pe gustul Francezilor; etc. Iar Statele Unite, retrase de mult din concertul Antantei, feapă, pe zi ce trece, relații comerciale normale, ca înainte de război, cu marile case germane, cumpărând și vânzând în cantități considerabile, tot ce poate găsi pe piețele Hamburgului și a Breinei; acordă Germaniei un credit de un miliard de dolari!! Iar reprezentantul din Paris, al Statelor Unite primește de la guvernul său, instrucții să nu mai asiste la lucrările conferințelor ministrilor Antantei, cari se întrunesc din când în când pentru a lua măsuri privitoare la aplicarea tratatului de pace.

Prin aceste dispoziții binevoitoare, guvernele Angliei și Statelor Unite, au reușit a câștiga o parte din simpatia ce aveau în Germania din înainte de război. Atât englezii cât și americanii înțeleg că pentru refacerea Europei și prosperitatea omenirii, aportul Germaniei e pretios, și astfel fiind, vor să-și asigure acest aport în condiții favorabile. Industria germană a fost întotdeauna apreciată, de Anglia și America, drept cea mai valoroasă de pe continentul nostru; la rândul ei, Germania apreciază concursul pe care cele două state îl poartă pentru refacerea ei; rezultatul limpede sunt tendințele de normalizare a raporturilor dintre aceste trei țări. Germanii privesc azi cu alți ochi, decât în timpul războiului, pe englezi și americani, cari cunosc, acum cu mile pietele comerciale germane. Aproape că nu mai au nici un resentiment în contra lor: „Gott strafe England” e uitat de mult.

2) Față de Franța, ură nemăsurată, fie fățișă, fie ascunsă, după împrejurări. Nici un german nu uită Alsacia și Lorena; ocupațiunea franceză din Rhenania, pe care germanii trebuie să o plătească; teama de represalii venice amenințătoare în basinul Ruhr sau pe dreapta Rhinului; pretențiile Franței ca Germania să execute în întregime și cu strictețe, stipulațiunile tratatului din Versailles; izolarea Germaniei pe care francezii o urăsc; datoria de război pe care vedea din Vest le-a impus-o; cărbunii ceruți de Franța care privează Germania de o bună parte a avuției lor, etc. De altfel capetele de acuzație și motivele de ură ale germanilor, față de francezii, sunt interminabile — numeroase, ar trebui un volum întreg, numai ca să poată fi înșiruite. De aceea spiritul german e veșnic aprins de mânie și ură în contra Franței și speranța revanșei mai în floare ca ori când. De sigur că cei din stânga Rhinului nu prea îndrăznesc să se manifeste, oricât ar fi de înmăștiți și toleranți baioneta poilu-ului care păzește Rhinul, nu e mai puțin adevărat, că ea există, totuși. În schimb, îndată ce treci în dreapta flăvăului, adevăratul sentiment antifrancezesc izbucnește prin cuvintele oricărui german, de orice culoare politică și din orice tinut. De altminteri francezii care au diverse atribuții în Germania, au zămis ocazia să guste dragostea cu care sunt acceptați, iar guvernantii francezi cunosc bine această atitudine a germanilor; grație acestei atitudini, militarismul francez — atât cât există — are o explicație logică și e necesar. Nu e francez constant care să nu-și dea seama că războiul din 1914—1919 nu este altminteri pe care isteria îl înregistrează între Franța și Germania.

Rezultatul acestor atitudini e că, comerțul între cele două rivale vecine, se face în condiții foarte grele, iar o normalizare a stărilor de lucruri, e momentan imposibilă. Declarațiile diplomatice de raporturi sincere și normale sunt simple fraze pe cari doar ideologii sau super-optimiștii le mai dau în seamă. Adevărul neîmbrăcat e că Germania urăște de moarte pe Franța și că o înțelegere trainică și serioasă va fi imposibilă, căci nici o înțelegere — ori cât de capabilă ar fi — nu credem să poată eluda motivele de dușmănie ce despărță cele două popoare.

Într-un articol viitor vom continua cu expunerea punctelor ce se disting, în politica externă a conducătorilor Germaniei.

V. Candiano.

PREGĂTIRI MILITARE LA FRONTIERA AUSTRO-MAGHIARĂ.

Budapesta. — Cercurile politice austriace recunoscând punctul de vedere intransigent al guvernului maghiar relativ la teritoriile germane, din Ungaria occidentală, cari ar trebui să fie cedate Austriei, se tem, că măsurile pasnice luate de Antantă față de Ungaria, nu vor avea rezultatul necesar. Guvernul austriac pentru a-și asigura justele sale revendicări, este gata să ocupe chiar și cu forța armelor aceste teritorii. În mai multe părți ale frontierelor se află concentrate trupe înarmate. Cercurile militare maghiare, sunt informate, că Austria a renunțat la sistemul intervențiilor diplomatice și se pregătește pentru o acțiune militară contra Ungariei. Antoniu Szikray, generalul comandant al trupelor maghiare din teritoriile revendicate de Austria raportând guvernului despre pregătirile militare, austriace, a primit ordin să ia toate contra măsurile îndiccate de situație.

La Wiener Neustadt se află concentrată aproape întreaga artilerie și cavaleria austriacă. (Ag. „Damian”).

Supărările dlui Bogdan Duică.

Ori de câte ori se pomenea numele dlui Bogdan Duică, în Capitală, înainte de război, sau ori de câte ori acest nume se găsea în josul vre-unui articol, apărut în ziare, în urma a cine știe cător osteneți, era greu să găsești vre-un om care să-și fi putut stăpâni un surâs discret, de sigur, dar destul de elocvent.

În adevăr, era dificil să nu zămbești, evocând figura, ce nu avea nimica apolitană, a cunoscutului profesor, statura masivă a acestuia, creată par-că exclusiv să suporte bronzi și lovituri, era, în fine, nespuse de greu să împiedeci surâsul să nu-ți înflorească pe buze, aducându-ți aminte de ideile, de tenacitatea, în a primi glumele ce i-se adresau și de părerile necerute de nimeni, și totdeauna stărnitoare de o veselie generală ale dlui Duică și cari își făceau loc cu o îndemănare comică, în zărele din București.

Fire răbdătoare însă și caracter de bronz, d. Bogdan Duică, pe atunci un modest profesor de liceu a așteptat să se înfaptuiască România întregită pentru ași pune intelectualitatea ul-tragiată în Capitală de o neîncredere aproape generală, în serviciul universității dela Cluj.

Odată convins de faptul „că nimic nu este din aceea ce nu trebuie să fie în mod logic și rațional”, modestul profesor de aludată și profesoria universitară de azi, s'a gândit că în noua situație este primul căruia îi revine dreptul de a fi nemulțumit.

Atunci, cu stilul b'ne cunoscut, cu neînclăturabilă-i confuzie în expresie și în gândire și cu arsenalul său de argumente intelectuale, ce, în calitatea sa de patriot, le ținea de pe timpul lui Ștefan cel Mare, d. Bogdan Duică a început să expue în coloanele ospitaliere ale „Gazetei Transilvaniei” nemulțumirile ce stăse fără milă sufletul său de muzantrop.

Ca unul, care din punctul de vedere al vo-intei a luat exemplul, după cum spune singur numai dela marele Napoleon, d. Duică s'a infuriat pe toți aceia a cărora voință s'a părut profesorului d'n Cluj, că nu s'a adăpat la aceeași sursă generoasă.

Mai mult însă decât pe oricine altul, d. Bogdan Duică s'a supărat pe d. Vasile Goldis, pe care îl onorează cu atacurile dsale, în chestii ce în modul cum sunt expuse, sunt condamnate să rămăie totdeauna un mister.

D. Duică e supărat însă pe cât se poate ghici mai ales pentru motivul că d. Goldis ar dori să ajungă parlamentar, apoi ministru și în fine, în special, pentru motivul că bărbatul de stat transilvănean refuză să-și formeze voința după sistemul lui... Napoleon.

La un moment al descărcării sale sufletești, d. Duică atinge culmea nemulțumirilor sale, vorbind despre „un respect pe care dsa nu-l mai are și despre o simpatie cu care a refuzat să o mai acorde” și aceasta fără să fi trecut prin mîntea moralistului din Cluj, că se pot găsi încă oameni pe cari să-i măgulească o asemenea lipsă de simpatie și respect.

Regretăm supărările și izbucnirile acestora ale bunului și bătrânului profesor, și regretăm mai ales faptul că stilul, limba și plasticitatea de expresie ale dlui Duică, — aceeași plasticitate ce a amuzat Capitala vreme de atâția ani — se opun ca neplăcerile acestui mare moralist să fie și mai bine înțelese de aceia pe cari i-a înveselit atâta timp.

D. Bogdan Duică este însă, relativ tânăr și relativ foarte muncitor, așa încât muncind serios, dsa are toate șansele ca odată și odată să

poată să exprime limpede tot aceea ce gândește și mai limpede încă, spre marea dezolare, a Capitalei, care l'a urmărit cu un vesel interes atâta timp.

Chestiile din Hălmațiu.

— Lămuririle dlui deputat Costina. —

Intr'un număr trecut al ziarului nostru am cerut dlui deputat Costina să binevoiască a da lămuriri relativ la chestia grâului pentru plasa Hălmațiu, aceasta pentru a pune în curent cu adevărata situație, pe aceia dintre Hălmațieni, cari ar mai fi păstrat încă vre-o nedumerire.

La aceasta cerere a noastră, d. deputat Eugen Costina, ne trimite lămuririle de mai jos, cărora le facem loc cu deosebită plăcere.

DOMNULE REDACTOR!

Referitor la cele comunicate de dl părinte Teaha din Hălmațiu, în prețitul dvoastră ziar „Românul”, în interesul adevărului, comune următoarele, ca publicul, care a citit cele comunicate de sus numitul preot să fie orientat despre starea faptică, convingându-se, că cele publicate de d-sa nu corespund adevărului și sunt numai erupțiuni ale unei neînțelegeri personale, de pe vremuri între mine, d. părinte Teaha și între puștii partizani ai d-sale, neînțelegeri cu caracter de tot privat și având puștin colorit politic.

Ca deputat al circumscripției Gurahont, partea muntoasă a județului Arad, am fost rugat din partea populației și a forurilor administrative, să intervin la Ministerul de alimentare, în folosul populației sărmane din părțile acestea muntoase în sensul ca ea să capete cerealele dela guvern pe un preț redus. Trimetând ei delegații lor prevăzuți cu delegație specială din partea prefecturii jud. Arad cu Nrul 90—1920, 1659—920 al căreia original sa afla în arhiva prefecturii din Arad, am intervenit pentru ei prima oară în luna lui Aprilie 1920, obținând un permis de transport pentru 30 vagoane porumb, pe prețul de 10.000 Lei vagonul cu schimbul de coroane 1 la 2 când Leul să cumpăra pe piață cu 350—400 cor. Cantitatea aceasta a fost expediată la adresa prefecturii jud. Arad, din partea prefecturii și în urma la adresa comunităților din circumscripția Gurahont, ca sub controlul dlor primpretori să se împarta de secretarii comunali locuitorilor lipsit de prețul de 129 Lei maza metrică, sumă ce a cuprins toate speșele, avute cu transportul dela Giurgiu până la Hălmațiu, taxele ministerului de aprovizionare și al județului Vlașca precum și prețul porumbului. Prețul total al acestui porumb a fost 351600 Lei din care sumă populaținea a anticipat prin delegații lor la cumpărare 42500 Lei; plățile în coroane 85000 coroane: pentru taxele transportului populația a plătit 6000 Lei, în total adică 48500 Lei, iar restul l'a anticipat după intervenția și garanția mea și a dlui prefect Institutul „Aradana”, de oarece nu mai era timp să se încasseze dela oameni, și de oarece se afla la dispoziție o garnitură a direcției Regionale din Arad în gara omintă având ordin, să se reîntoarcă la Arad. M'am folosit de ocazia aceasta și am reușit, ca în termen de 12 zile să-l putem împărți oamenilor, care erau esuși la acțiunea speculanților de bucate cari vindeau pe atunci cu 400 lei maza metrică de porumb. Actele precum și deslușirile necesare referitoare la aceasta se pot vedea la prefectura județului Arad precum și la primpretoriile aflătoare în circumscripția mea.

Fîind recolta de grâu slabă, populația și forurile administrative, m'au rugat din nou să le stau în ajutor pentru a primi partea de grâu de înșămîntat, parte grâu pentru făină, plătînd, locuitorii, domniilor secretari un avans de 50 Lei, ca să numai se ridice bani împrumut dela bancă; așa ca împreună cu prețul restant al porumbului primit în lunile Mai și Iunie, s'a depus la Institutul „Aradana” în lunile Septembrie și Octombrie 1920 de plasa Sebiș și plasa Hălmațiu: Hălmațiu a depus prin dl Secretar Moldovan, cumnatul dlui Teaha: total 1.263.392 Lei din care sumă detragându-se prețul restant al porumbului preluat deja 303100 Lei, a rămas pentru cumpărarea grâului 960292 Lei.

Împreună cu delegații plaselor și prefecturii ne-am prezentat Ministerului de aprovizionare în anul 1920 luna Septembrie să cerem pentru circumscripția Gurahont o cantitate de grâu mai mare. Ni s'a comunicat, că la acel timp comerțul de grâu era liber și că se putea cumpăra grâu în întreaga țară. Am comunicat aceasta dlor primpretori, spunându-le prețurile și aproximativ speșele ce se vor ivi, făcînd calculul în urma celor comunicate de delegații, care au avut experiența în privința aceasta căștigată cu transportarea porumbului, — în suma de 185—190 Lei. La acestea dlui primpretori mi-au spus, că oamenii sunt mulțumiți și cu 200 Lei dacă îl capătă și ei conform calculului acesta au și anticipat. Atunci conform celor comunicate, delegații au adunat grâul în cantitate de 52 vagoane

plătindu-se prețul de 148 Lei maza metrică în suma de 769.600 Lei. Cantitatea aceasta s'a înmagazinat parte în magazia de lângă gara Giurgiu, parte în sațele învecinate, așteptându-se ocazia să le putem învagona și expedia. Văzînd că în gara Giurgiu unde trebuia să învagonăm stau vagoane încărcate cu grâu și porumb, formînd proprietatea altor județe, încă din lunile Iunie și August fără să fi fost expediate și fără speranța de a le transporta, ca să nu cădem și noi în asemenea nacazuri am antișambrat pe la toate forurile C. F. R. ca să ne pună la dispoziție locomotivă și garnitură specială, la care direcția Generală în Octombrie 28 a și dat ordin direcției Regionale Arad să ni se pună la dispoziție garnitura necesară pentru a aduce grâul de acolo. Direcțiunea din Arad a și expediat garnitura, dar durere, ea nu a ajuns la locul destinat, de oarece trecînd Carpații vagoanele au fost recvirate pe nedrept, și folosite pentru alt scop. (Actele ce documentează aceasta se afla la Direcțiunea Regională din Arad putîndu-se fie care convinge dela d. director dr. Pășcuțiu și d. inginer Statu).

Am intervenit a doua oară, să ni se pună la dispoziție alta garnitură, pe care am și primit-o cu condiția însă, că trebuie să o însoțesc eu, în persoană, dela Arad până la Giurgiu. Am făcut și aceasta călătorind 14 zile dela Arad până la Giurgiu și sosind acolo în 12 Dec. 1920. Sosind la Giurgiu a apărut un ordin, că toate navetele fie particulare, fie ale autorităților, sunt a se recvira de gara unde se afla. S'a început calvarul din nou. Am fugit la București, ca să conving Direcțiunea Generală, de faptul că garnitura dusă de mine nu este navetă, ci proprietatea C. F. R. Cu mare greutate și cu intervenții, sprijinit fiind de d. ministru Goga și de dlui deputat Colegi a Bihorului și Hunedoarei (la cari fac apel să-mi fie și de asta dată martori vii pentru suferințele cele multe) am reușit să reprimise vagoanele duse de mine, durere însă numai 26, de oarece celelalte fuseseră întrebuținate pentru alte scopuri de seful gării din Giurgiu în intervalul, cât am stat la București pentru aranjarea navetei. Astfel delegații prefecturii, cari au stat acolo dela început au văzut toate cele întîmplate, și apelez la ei să fie martori. Au încărcat aceste 26 vagoane de grâu și 2 de porumb, grabîndu-se să poată ajunge și ei de sărbători acasă înșotînd grâul cu mine împreună, am dus această cantitate, să alba oamenii de sărbători grâu. Durere însă sărbătorile le-am petrecut pe drum în vagoane, alungîndu-le în ziua de Anul Nou. Am intervenit însă înainte de plecare rugînd telegrafic pe domnul Prefect al județului, pe G. primpretor al plasei Sebiș și de acela al plasei Hălmațiu, să intervină telegrafic la Președintele Consiliului de ministri, ca pentru transportarea restului ce mai avem să ne pună la dispoziție vagoanele necesare, de oarece lipsa e mare. — Acei domni au intervenit obținînd prefectura județului un avis Nrul 585 din 11 Ianuarie 1921 dela Președintele Consiliului de ministri, în sensul că comisiunea a emis, ca restul 26 vagoane din cele 42 vagoane să se expedieze câte 7 vagoane săptămînal. (Originalul să află în arhiva prefecturii județului Arad).

La întrebarea dlui Teaha, că unde sunt banii, răspund, nu pentru că mă întreabă dsa, de oarece nu este competent să mă întrebe, neavînd nici o legătură surse și nici o obligație față de dsa, dela care nu am primit nici un ban, ca să dau socoteală, dar răspund ca să arăt publicului, cătă rea voință să sîrecoară în întrebarea aceasta, mai vărtos atunci când cumnatul dlui Teaha, d. Moldovan secretar, care locuiește cu dsa într'o casă, ar și să-i dea mai bine deslușiri în privința aceasta, de oarece acesta din urmă a depus banii la bancă.

S'a depus la „Aradana” din plasele:

Sebiș și Hălmațiu în prețul grâului	960292 Lei
S'a plătit în prețul grâului 52 vagoane	769600 Lei
S'a plătit fracțiul dela Giurgiu în Arad pe CFR.	70000 Lei
S'a plătit pe căile ferate Arad Hălmațiu	16820 Lei
S'a plătit person. CFR. pe 20 zile 16 oameni	14000 Lei
In total:	870420 Lei

pe care scăzîndu-l din 960.292 rămîn: 89872 Lei sumă neplătită, stînd la dispoziția delegațiilor pentru a plăti taxele transportului al doilea ce urmînd are să sosescă săptămînal 7 vagoane. La întrebarea de ce s'a urcat prețul grâului spirit la 200 Lei, dau ca lămurire onoratalui public următoarele: Din 20 Dec. 1920 tariful pe CFR. s'a ridicat cu 100 proc. — așa că de exemplu pentru transportarea unui vagon înainte de data aceasta s'a plătit 1727 Lei. — acum însă s'a plătit 3454 Lei. Prețul de 185 s'a scotit cu tariful din 1920 Sept. iar nu cu tariful acesta ridicat. Apoi a trebuit să plătim diurne personalului trenului, plecat cu garnitura de aici și care a înșotit-o până la întoarcere. Speram, că doară restul se va putea da mai ieftin, neavînd speșele cu personalul CFR.

Acesta am fînit de datorie să le aduc la cunoștința onoratalui public, ca să vadă și să judece, dacă un deputat, care se obosește pentru aprovizionarea cercului său, luptînd cu atîtea greutăți, merita să fie adus în discuție, mai vărtos, când poporul, care stă sub conducerea sa, este recunoscător pentru cele făcute de mine pentru el, și care știe, că greutățile de comunicație

sunt așa de mari, încât azi a te gîndi la transport este o adevărată sinucidere.

Rog, pe toți cari se interesează de afacerea aceasta, pentru a se convinge și mai bine, să întrebe primăria orașului Arad, dacă cele spuse de mine referitor la transport sunt adevărate ori nu, avînd și dlor, acolo 170 vagoane, ce nici până în ziua de azi nu au sosit.

Inchei adăugînd că nu e onorabil, ca mai ales un preot chemat, să lumineze poporul și să-i dea deslușirile necesare în împrejurările acestea grele ale refacerii, să calomenteze nemulțumiri, ce nu provin din greșeala noastră, și mai ales din a mea și care sunt aduse de război, din contră patriotic este să dorim ca toți, ca în vremurile acestea de refaceri se eliminăm neînțelegerile și să mergem spre calea adevărată pentru consolidarea țării.

Dr. EUGEN COSTINA.

„Monumentul Unirei”

Ideea ridicării la Arad a unui mare monument, care să simbolizeze întruparea visului de veacuri a mult încercatului neam românesc, a ajuns într'un stadiu nou și fericit.

La acțiunea pornită de ziarul nostru, prin d. Vasile Goldiș, fost ministru, s'a asociat întregă presa din Capitală și suntem siguri, că în curînd se vor asocia și toate ziarele din provincie.

Se va face o propagandă în toată țara, în interesul monumentului națiunii, care se va ridica mareț dela Arad și sperăm că națiunea, care n'a cunoscut nici o măsură în jertfele ce i-s'au cerut și pe care le-a făcut, pentru înălțarea unității sale naționale politice, se va achita grabnic și depin, de datoria ce-o mai are, contribuind cu banii ei, la înălțarea „Monumentului Unirei”, a simbolului realizării sforțurilor sale generoase.

La administrația ziarului „Românul” au mai fost depuse pentru fondul „Monumentului” următoarele sume:

Suma din urmă Lei	12875.50
Vasile Terebențiu paroh, Petromani	50.—
Ioan Popa, Teregova	5.—
Dr. Remus Chieș, Arad	100.—
Colecta făcută de d. protopop M. hai	
Lucuța din Șiria	1000.—
Colecta parohului Vasile Popovici, din Șiria	600.—
Colecta parohului Romul Măerusanu din Șiria	224.—
Total Lei	15055.50

Plăda dlui protopop și a parohilor din comuna Șiria, credem că ar fi bună de urmat, de către toți preoții dela sate și orașe.

Nu credem că se va afla român, care să nu asculte de glasul parohilor săi și să nu dea obolul său, pentru înălțarea grandioasei opere naționale, pe care dorim s'o vedem cât mai curînd înălțată aici la Arad.

Programul săptămînal al „Cursului liber de seară, Arad.”

LUNI: Limba română. Lectură: „Povestea unei mame” (continuare). Gramatică: Viitorul. Dnii prof. I. Dabiciu, T. Mager, L. Rosculeț. — Istorie: Moldova sub Petru Rares. D. prof. G. Ionescu.

MARTI: Limba română. Lectură: „Frunza” de E. Gârleanu. Conversare. D. prof. L. Rosculeț. — Chimie: Apa oxigenată, ozonul; clorura de sodiu. D. prof. Const. Teodorescu.

MERCURI: Limba franceză. La montagne. La forêt. D. prof. Jean Decamp.

JOI: Limba română. Cetire. Conversare. Dnii prof. I. Dabiciu, T. Mager, L. Rosculeț. — Limba franceză. Conversation. „La classe”. Dra prof. E. Costandachie. — Matematică: Sistemul metric. Problemele practice. D. prof. I. Dumitriu.

VINERI: Limba română. „Amintiri” de I. Creangă. Lucrări în scris. Topica limbii române. D. prof. L. Rosculeț. — Limba franceză: La mer. Les saisons. D. prof. Jean Decamp.

SĂMBĂTĂ: Limba franceză. Conversation. „Ou est place Georges”. Dra prof. E. Costandachie. — Botanică: (continuare). Morfologia plantelor: tulpină, frunză. D. prof. M. Musca. — Fizică: Pârghia. Masinile simple. D. prof. T. Grozescu.

Situația internă.

In adunarea majoritatilor ce a avut loc in mijlocul unei atmosfere de evidentă îngrijorare, s'a căutat să se arate nevoia ce există ca partidul să continue a-și face datoria mai departe spre binele națiunii și nevoia ca miniștrii să lucreze împreună cu președinții secțiilor, aceasta pentru ca modificările aduse proiectelor prezentate să nu depășească vederile guvernului.

S'a decis ca să fie aduse in parlament proiectul de buget pe baze radicale și proiectul reformei financiare, urmând însă ca înscrierea in constituție a acestora să se facă cu acordul partidelor, și aceasta în condiție ca partidele să respecte punctele de vedere esențiale și ideea generală a guvernului.

Primul ministru a recunoscut că unele proiecte de legi ca sporirea impozitelor și micșorarea cheltuielilor sunt de natură să dea naștere la nemulțumiri, totuși ele vor trebui votate folosindu-se votul majorităților absolute, de oare ce, spune șeful guvernului, trei treimi din totalitatea voturilor nu se cer decât la înscrierea in constituție.

Aceasta după cum se așteaptă va ridica mari discuții din partea opoziției care va căuta să pue în discuție cazul dacă, nu este momentul să se pretindă aci nevoia celor trei treimi din totalitatea voturilor.

Impresie nesatisfăcătoare a făcut faptul că nu s'a dat nici o relație asupra situației guvernului, in urma remanierei ce a avut loc și din cauza demisiei ministrului de finante.

Dela sosire și până azi, d. Titulescu nu a văzut pe șeful guvernului, ceea ce probează intenția ministrului demisionat de a persista in demisia sa.

Intrevederea dintre dnii Tache Ionescu și Titulescu, după cât transpiră nu a dat nici un rezultat, intru cât cel daldolea nu e dispus să facă nici o concesie, fapt de natură atât de sericăsă, încât nici nu s'a crezut nemerit să se mai insiste asupra lui in consfătuirea majorităților.

Cu prilejul depunerii proiectului-lege al reformei electorale, s'a iscat un incident între guvern și opoziție ce nu trebuie să rămăie fără de urmări.

Guvernul, după propunerea dlui ministru de interne a decis să treacă proiectul direct prin secție, pentru a nu se mai pierde vremea cu discuția pe articole.

In realitate însă măsura aceasta poate fi considerată de or cine drept o împiedecare a discuției și o călcare a drepturilor constituționale.

Nu suntem pentru obstrucție și pentru opunere nelegitimată de nimic, dar iarăși credem că nimeni nu poate admite să se suprimă discuția pentru motive personale ale guvernului.

„Alliance Francaise” și Cursul liber de seară din Arad.

D. Ch. de Teo, inspectorul Academiei franceze, șeful misiunii franceze in România, a vizitat „Instituția cursurilor de seară” din Arad și a asistat la lecțiile de limba și literatura franceză a secției începătorilor și înaintașilor.

Dsa a rămas plăcut surprins, văzând că pe lângă propagarea limbii, literaturii și științei române, se dă o deosebită atenție și limbii și literaturii franceze.

D. Ch. de Teo și-a exprimat vtile sale mulțumiri conducătorilor cursurilor de limbă și literatură franceză, constatând frumoasele rezultate ale muncii depusă până acum de profesori. Șeful misiunii franceze, încântat de cele văzute, a promis că va interveni la Paris pe lângă asociația „Alliance Francaise” și va face propuneri, ca asociația să distribuie elevilor „Cursul de seară din Arad”, cari dovedesc râvnă și progres, drept recunoștință, diploma Alliancei.

Această diplomă va fi și un fel de recomandare pentru absolvenți, cari vor ocupa posturi, unde se cere și cunoașterea limbii franceze.

D. Ch. de Teo, s'a reîntors ieri, prin Timișoara la București.

Cronica medicală.

Angina difterică.

Angina difterică este o boală foarte rea, care in trecut a făcut mii și mii de victime, ucigând mii de copii. Astăzi, medicina este stăpână pe această boală, și mortalitatea pe care o făcea boala aceasta mai de demult, a scăzut foarte mult. Medicina a ajuns stăpână pe Angina difterică, de când doctorul francez Roux a descoperit leacul ei: serul anti-difteric.

Dar, ca medicina să fie stăpână pe angină, ca copilul să scape dela o moarte sigură, ca medicul să fie sigur că salvează o viață, se cere un lucru foarte important: bolnavul să fie adus la doctor la cea dintâi alarmă.

Dar care este cea dintâi alarmă?

Difteria este o boală produsă de un microb foarte rău, care se așază in gât. Iată ce microbul a fost luat dela alt bolnav, începe o fierbințeală, care ține câte-va zile, apoi dureri la înghițit și apare o pată alburie in gât. Dacă in momentul acesta, in ziua aceasta, bolnavul este dus la medic și i se face o injecție cu ser antidifteric, și dacă a doua zi, or a treia zi i se face alta, — după cum medicul va crede de lipsă — atunci, aproape cu siguranță matematică, bolnavul este scăpat.

Iată dar, care este cea dintâi alarmă: durerea in gât.

Dar se poate întâmpla, ca numai durerea din gât să nu fie de ajuns ca medicul să spuie că este Difterie, căci dese ori, pata albă, vine ceva mai târziu; atunci, a doua, or cel mai târziu a treia zi, bolnavul trebuie iar dus la medic, până ce el poate să spuie sigur dacă este vorba de Difterie, or de o altă boală. Dacă este vorba de Difterie, cu una sau cu două injecții de ser antidifteric, se salvează o viață.

Și așa de bun, și așa de sigur este serul acesta, in cât, mai de mult, când nu se cunoștea,ureau de Difterie 95 la sută; azi, dacă se face injecția la timp, mor numai 5 la sută. Vedeti ce strânsă schimbare: înainte scăpau 5 din 100 de bolnavi, azi mor 5 din 100.

Din nenorocire însă, și azi, cu toate că mijloacele de salvare sunt așa de sigure, mor mai mulți decât or trebui, și aceasta numai din cauza că nu alegem la medic la prima alarmă.

In popor, ba chiar și printre oamenii din orașe, cari, dragă doamne, se pretind mai culti ca poporul, este tristul obicei, ca întâi să asculte sfaturile medicale ale vecinului din dreapta, apoi ale vecinului din stânga, in urmă să facă leacurile babei Stana, și când vede că bolnavul este mai rău, atunci alegem la medic, și de oare ce nici medicul nu a putut să-i facă nimic, pentru că a venit prea târziu, bolnavul moare.

Iar când sociologul nechemat — care nu s'a oprit nici odată de o chestie de sociologie ci întreaga lui viață a făcut alt mestesug — întreabă pe badea Ion de ce nu a fost mai din vreme la medic; și când badea Ion îi răspunde că s'a gândit la cheltuieli, atunci sociologul improvizat, găsește imediat cauza false a mortalității, fără să mai cerceteze nici cât a cheltuit cu leacurile vecinului din dreapta, nici cu ale vecinului din stânga, nici cu ale babei Stana, și nici nu socotește cât ar fi câștigat omul, năruie dacă bolnavul se ducea de două, or de trei ori la medic, și dacă acesta salva o viață.

Difteria este foarte înicioasă. Microbul ei, se așază in gât, pe migdale, și nu merge mai departe; dar otrava (toxina) pe care o fabrică microbul, pătrunde in sânge. Otrava microbilor dă fierbințelele, ea dă boala, și cu cât se întârzie cu căutarea, cu atât intră mai multă otravă in sânge și cu atât mai sigură este moartea.

In tot timpul cât cineva este bolnav de difterie, trebuie să se fie izolat într-o cameră separată și să nu vie in contact cu ceilalți ai casei.

După ce boala a trecut, hainele, rufele, totul și toate obiectele cari au servit bolnavului, trebuie dezinfectate bine, căci se poate, ca un microb să rămână in ele și să dea boala și altei persoane.

Arad, Ianuarie 1921.

Dr. P. Robescu.

Parlamentul.

Sedința Camerei dela 25 Ianuarie 1921.

Sedința se deschide la ora 4 și un sfert d. a., sub președinția dlui Eusebiu Popovici și in prezența miniștrilor dnii Averescu, Argetoianu, Trancu-Iasi, Tache Ionescu, general Văleanu și Mihail Antonescu.

D. vice-președinte al Camerei, Eusebiu Popovici, anunță camerei doful familiei președintelui Zamfirescu, prin moartea lui Lascar fiul dlui Zamfirescu. Camera ascultă in picioare cuvintele v. președintelui. Se admite urgența pentru proiectele prezentate de dnii miniștri Trancu-Iasi și Argetoianu, relativ la ratificarea convenției muncitorești dela Washington și relativ la reforma electorală.

D. dr. LASCU întreabă guvernul dacă atentatul dela Senat este opera guvernului din Budapesta.

D. ministru M. ANTONESCU mulțumește pentru simpatia cu care a fost primită venirea dsale in guvern.

Urmează o interpelare mai lungă a dlui G. Georgescu, relativ la dispariția unor acte importante din dosarul Günther. Cere luarea măsurilor necesare, pentru descoperirea acelor, cari au avut interesul să facă să dispară părțile compromițătoare din acel dosar.

Se interpelează in chestia unor vânzări de pământuri, cari urmau a fi expropriate. S'a arătat specula ce o fac unii mari proprietari, vânzând pământul supus exproprierii pe prețuri fantastice de acum.

D. V. HANES, vorbește de epidemiile ce bântuie la țară, din cauza lipsei de medici, datorită salarului insuficient pe care-l acordă statul medicilor de plasă.

D. MIHAI POPOVICI vorbește despre ingerințele unor organe administrative, in luptele electorale ce se dau acum in vederea alegerilor partiale iar d. Antonescu despre fraudele comise la depozitele de materiale din Buzău, rămase pe urma nemților.

D. N. D. COCEA, cere oprirea duelurilor, la ceace d. general Averescu răspunde că asupra acestui lucru s'au luat măsuri depline in ultimul consiliu de miniștri.

Se repetă votul rămas nul in ultima sedință a Camerei pentru deschiderea unui credit extraordinar de 3 milioane lei pe seama comitetului agrar: Casa centrală a cooperatelor.

Sedința se suspendă. La redeschidere d. EUSEBIE POPOVICIU anunță că de comun acord cu grupul socialist din Cameră chestiunea dosarului deputaților socialisti arestați, va fi pusă la ordinea zilei, in sedința proxima.

Se ia in dezbateri proiectul reformei electorale, admitându-se prin votul camerei, ca proiectul să fie trimis spre studiere comisiei competente.

D. ministru VĂLEANU, depune două proiecte de legi pentru deschiderea de credite extraordinare.

D. MATEI SASSU cere dlui ministru de interne să admită amânarea discuției proiectului de lege privitor la autorizarea delegațiilor lor județene și a prefecturilor de județe de a aviza la întocmirea și modificarea bugetelor județelor, lege care desființează complet consiliile județene.

D. ministru ARGETOIANU admite cererea dlui SASSU, anunțând însă, că proiectul de lege face parte din reforma administrativă pe care o va aduce și răspunde unei necesități de fapt deoarece actualmente, din cauza războiului, consiliile județene sunt inexistente in unele județe, descompletate in altele.

Sedința Senatului dela 25 Ianuarie.

Sedința se deschide d. general Coandă, la orele 3 d. a.

Dsa reamăleste într-o cuvântare plină de căldură pe acela, cari au cazut jertfa a odiosului atentat. Multul, mește senatului pentru manifestatia de dragoste ce i-s'a făcut in timpul convalescenței. Dă expresiune sentimentelor de profundă durere pentru pierderea episcopului Radu și a lui Spirea Ghicorgiu.

Preconizează mîrea tuturor, pentru binele poporului și neamului nostru.

Dlul general Coandă i-s'au adresat apoi cuvinte calde, de simpatie și dragoste, prin dnii Dragomirescu și Lazar Popescu, din partea majorităților, prin d. Paul Buior, din partea partidului popular german, înfierând atentatul, in numele întregului Senat, și in mijlocul unei furtune de aplauze, d. amiral Eustațiu, îmbrățișează pe d. general Coandă.

D. președinte general COANDĂ, comunică Senatului telegrama Senatului francez, prin care se înfierează atentatul odios, care a avut loc la noi. Se aklamă Franța.

D. ministru GAROFID depune proiectul pentru reforma agrară in vechiul regat.

D. P. BUIOR cere ca proiectul guvernului să fie conștat cu acela propus in Camera trecută de actuala opoziție, propunerea făcută de d. prim-ministru.

D. general AVERESCU răspunde că guvernul acceptă cererea dlui Buior.

D. general VĂLEANU depune trei proiecte de lege de 265 milioane pentru cumpărare de locomotive.

Sedința Senatului dela 26 Ianuarie.

Sedința se deschide la ora trei și un sfert d. a.

După comunicările dlui Dragomirescu, relativ la ja-

furile ce se fac în cluburile din Chişinău, a dlui Mironescu, relativ la dificultăţile de comunicaţie, uşor de înlăturat, ce există între Galaţi şi Reni, urmează comunicarea dlui ministru Văleanu în senzul că situaţia prezentă din Basarabia va fi în curând ameliorată şi că a aprobat creditul necesar pentru asigurarea circulaţiei.

D. Z. ARBORE protestează contra unor manifeste electorale răspândite de partidul ţărănist.

Senatorii trec în secţiuni pentru a vota legea agrară.

Inspekţia directorului general C. F. R. în Ardeal.

Cu prilejul inspekţiei în Ardeal s'a publicat de direcţia generală CF, relaţii oficiale din care se constată: „Pe liniile din Ardeal şi Banat majoritatea personalului inferior CFR, continuă a purta vechea uniformă şi în special ceacoul unguresc.

Directiunea a intervenit pe lângă directorii regionali respectivi ca să ia cele mai practice şi rezezi măsuri de a face ca întreg personalul CFR, să-şi poată procura cât mai repede cel puţin şapca reglementară CFR, care va trebui în mod absolut obligator, să o poadă tot personalul până la 1 Martie, cunoscând că direcţiunea generală este dispusă a da un ajutor bănesc, în proporţie de 1/2 din costul şepcei spre a se putea procura mai repede.

S'a mai constatat că personalul CFR, de origine străină din Ardeal şi Banat, lucrează cu multă conştiinţă şi seriozitate, rivalizând cu personalul român din toate punctele de vedere.

Singura pedică ce pare a mai fi pentru ca serviciul să meargă foarte bine, este că o parte din acel personal nu cunoaşte încă în deajuns limba română.

De aceea direcţiunea a rugat pe directorii regionali respectivi ca să activeze, cu orice preţ scările necesare atât cele de specialitate, cât şi cursurile de limbă română, astfel ca până la data de 1 Septembrie, hotărât de d. ministru al comunicaţiilor, limba română să fie bine cunoscută de tot personalul de servanţi, nemai admitându-se dela acea dată, nici o corespondenţă şi nici un script în altă limbă decât cea română.

Portretele Majestaţilor lor Regale şi Regina şi A. S. P. Principele moştenitor lipsesc aproape cu totul din gări şi din birourile CFR.

Dni directorii regionali, au fost invitaţi să ia cele mai urgente măsuri de a le procura şi împărţi peste tot, dispunând a se aşeza în cadre cu geam spre a se conserva mai bine”.

Germania şi chestia despăgubirilor.

Ştiri din Bruxelles arată că Anglia nu a renunţat la intenţiunea de până acum, pentru fixarea unei sume globale pentru despăgubiri.

Ministrul de externe Simons, a vorbit în faţa comisiei principale din Reichstag, căutând a convinge prin motive temeinice ca să se primească propunerea stabilirii amităţilor pentru plata despăgubirilor. Germania nu ar putea renunţa la stabilirea şi fixarea sumei globale a datoriei, stabilire care conform tratatului de pace trebuie hotărâtă cel mai târziu până la 1 Mai 1921, decât numai în cazul unei înţelegeri prealabile cu adversarul, înţelegere care ar usura sarcina Germaniei. În cazul când nu s'ar putea ajunge la o înţelegere privitoare la puterea de producţie a Germaniei, atunci stabilirea sumei globale până la 1 Mai trebuie să intre în vigoare, de oarece guvernul german voeste să cunoască îndatoririle sale.

Guvernul însă nu trebuie să întârzie conclucrarea cu adversarii săi de odinioară, în tot cecece priveşte refacerea financiară şi economică a Europei.

Germania trebuie să fie pătrunsă şi conştientă tot atât cât şi adversarii săi de interese pe cari le oferă solidaritatea.

Presa germană află din presa elveţiană că Anglia va expune în conferinţa actuală din Paris şi criza economică care domneşte în momentul de faţă în Anglia, cerând ca lucrătorii şi industria engleză să ia parte la lucrările de refacere în regiunile devastate.

— „Românul” caută corespondenţi harnici în toate centrele mari ale ţării. Corespondenţele de probă se vor adresa la secretariatul de redacţie.

DACĂ DOREŞTI SĂ CUMPERI MOBILE, să nu-ţi pară rău de cheltueleele unui drum până la Târgul-Mureş şi să vezi uriaşele, splendide aranjatele saloane de mobile alui :

SZÉKELY ŞI RÉTI

Fabrică de mobile transilvăneană. Soc. pe A.

INFORMAȚII

— Marţi 2 Februarie, încep reprezentaţiile trupei de operetă Leonard-Maximilian.

Succesele obţinute de această trupă, valoarea artiştilor şi varietatea repertoriului fac ca biletele să fie reţinute de pe acum.

Amintim că a merge la reprezentaţiile trupei de operetă română este o înaltă datorie patriotică.

— Dna şi d. Vasile Goldis, au plecat din Bucureşti ca Alexandria şi Cairo, unde vor rămâne după cum suntem informaţi, timp de sase săptămâni.

— „Indreptarea” declară neexactă ştirea publicată de unele ziare relativ la semnarea unei convenţii cu Banca Naţională privitoare la schimbul chitanţelor reprezentând cota de 40 la sută la coroane şi la ruble.

În privinţa acestei convenţii ziarul „Indreptarea” comunică următoarele:

„În convenţia de care e vorba se prevede că guvernul se obligă a negocia în cursul acestei legislaţiuni, chestiunea întinderii privilegiului Băncii Naţionale asupra teritoriilor alpine.

Care va fi însă condiţiunile în care să se facă aceasta urmează să se trateze între guvern şi Banca Naţională.

Din aceste tratative se va vedea dacă se va putea ajunge la vreun rezultat.

Până azi negocierile n'au început şi nici măcar nu s'a luat contact cu Banca Naţională”.

— Subcentrul Sindicatelor Naţionale muncitoreşti din Transilvania şi Banat, a convocat întrunirea congresului Sindicatelor Naţionale, pentru zilele de 12, 13 şi 14 Februarie 1921 în Petroşeni, judeţul Hunedoara.

La congres vor lua parte delegaţi din toate filialele din Transilvania şi Banat, cari împreună cu reprezentanţii subcentrului vor dezbate chestiunile muncitoreşti şi vor lua măsuri pentru naţionalizarea instalaţiunilor de industrie şi comerţ.

Tot cu această ocazie, aceşti delegaţi vor lua măsurile cele mai potrivite pentru propagarea ideilor naţionale, printre masele muncitoreşti.

— Toate cererile pentru finerea de reprezentatii, serate, baluri etc. vor fi rezolvite în viitor de prefectura poliţiei. Astfel toate cererile de această natură vor trebui înaintate în scris prefecturii poliţiei.

— Biroul circumscripţiei întâia poliţială, s'a mutat din edificiul scoalei comerciale în cazarma sergenţilor de poliţie din strada Mărăşeşti.

— În unele ziare s'a srecurat o ştire eronată cu privire la accidentul întâmplat unui jandarm rural în timpul vânătoarei regale care a avut loc în ziua de 20 Ianuarie la Sengerele.

Într'adevăr jandarmul a fost rănit uşor la pulpa stângă, însă nu în timpul vânătoarei şi nu de maiorul Skelet, adiutantul M. S. Regelui. D-sa dăduse arma sa în primire plutonierului de jandarmi şi acesta din eroare a dat-o altui vânător să o ţină. Arma s'a descărcat în mâna acestuia din urmă.

— Totalul orfanilor din secţia Cluj se ridică până la aproximativ 27.000 de copii dintre care vre-o mie orfani de ambii părinţi.

Primul lucru care s'a putut realiza a fost că mai bine de 1/3 din orfanii de ambii părinţi au fost internaţi, în Orfelniatul Institutului de corecţie, alţii în aziluri, căzărni şi alte internate, unde se urmăreşte educaţia, creşterea şi instruirea lor de aproape, pentru a-i face folositori societăţii şi în acelaşi timp proprii de a-şi câştiga existenţa singuri şi în chip onorabil. S'a luat măsura ca toţi orfanii de război să poată urma cursul primar, iar unii dintre ei să fie daţi la şcoli speciale de meserii şi agronomie.

x Dr. PAUL VIŢOŞ s'a deschis cancelaria advocaţională în Ghioroc. Vi 2431—1

— În urma apelului dlui Vasile Goldis, în Bucureşti se va constitui în curând un comitet central pentru „Monumentul Unirii”.

— Din colecta nr. 4 a dnei Hortans br. Pop, pentru îmbrăcarea copiilor săraci, din greşală, a fost omisă donaţiunea dlui br. Aurel Pop, de 20 lei.

— Proximal ceai, aranjat de „Societatea Doamnelor Române” împreună cu „Reuniunea Femeilor Române” din Arad şi împrejurime pentru înfiinţarea unui atelier de tesut, va avea loc în 5 Februarie. Doamnele şi domnişoarele, cari doresc a contribui cu prăjituri sunt rugate, a anunţa această intenţiune doamnei Adriana dr. Ispravnic până cel mai târziu la 3 Februarie.

Serbarea anunţată pentru 6 Februarie nu se va ţine, din cauza serbării naţionale, aranjată de şcolile româneşti din localitate. — COMITETUL.

— Zilele acestea vor fi concediaţi toţi funcţionarii de naţionalitate ungară dela CFR, cari n'au depus jurământul nici până acum.

— La 24 Ianuarie s'a deschis la Bucureşti congresul tuturor industriaşilor din România-Mare. La prima sesiune a asistat şi a luat cuvântul şi d. general Averescu. S'a cezit şi s'au discutat proiectele de legi referitor la furniturile şi licitaţiunile publice, la încurajarea industriei naţionale, motiuni privitoare la exproprierea industrială.

Cu această ocazie congresul, a votat următoarea motiune:

„Congresul apreciază că faţă de nevoia de a se pune în exploatare marile resurse ale statului şi ale celorlalte autorităţi publice: cărbuni, gaz metan, etc., unele din mijloacele cele mai indicate pentru aceasta este constituirea unor societăţi cointeresate între stat şi particulari, în care aceste bunuri ar fi aduse ca aport.

Congresul este însă de părere că pe viitor nici o creare de societăţi cointeresate să nu mai aibă loc înainte de a se institui o lege generală care să reglementeze principiile şi limitele în care autorităţile publice sunt îndreptăţite a constitui astfel de întreprinderi cointeresate.

— Liniile telegrafice Bucureşti—Timişoara fiind de trei zile deranjată, ziarul nostru apare şi astăzi fără telegrame din Capitală.

— În noaptea de 22 c. indivizii necunoscuţi au pătruns prin spargere în magazia proprietarului Andrei Erman din com. Vinga şi au furat lucruri în valoare de 50.000 lei. Doua curle de transmisiune formează partea cea mai însemnată a pagubei.

— Toate parohiile din ţară au primit din partea ministerului cultelor şi artelor câte o circulară însoţită de un formular, care urmează să fie completat cu datele necesare, relativ la comunicarea care să averea parohiei. Se vor nota şi chestiunile privitoare la viaţa morală şi socială din parohie.

— Târgul săptămânal de vite de Vineri, a fost în general slab. Gerul ce s'a lăsat şi vântul tăios i-a împiedicat pe cumpărători şi vânzători foarte curând. Au fost aduşi la târg foarte mulţi viţei, în urma faptului că se permite tarasi tăierea acestora.

— În judeţul Arad s'au anunţat în zilele din urmă cazuri de îmbolnăviri cu simptomele encefalitei letargice (boala somnului). Ieri a fost anunţat şi în oraş un caz de îmbolnăvire cu simptomele acestei boale.

— Se telegrafiază dela Haga, că Axelrod, reprezentantul reprezentantului guvernului sovietic la Kovno, a declarat corespondentului ziarului olandez „Telegraaf” că guvernul sovietic e hotărât să se opună cu armele trimitereii de trupe internaţionale la Vilna.

x Au sosit mărfuri împletite şi tesute la magazinul BARSONY, piaţa Avram Iancu (Szabad-ság-tér) No 17. Telefon 642. Ba 2286

x Expoziţia permanentă senzaţională a salonului de artă plastică şi industrială se poate vizita în fiecare zi dimineaţa orele 10—1 şi după masă orele 3—7, în Palatul Cultural. Ge 2374

— Cele mai frumoase articole de lenjerie pentru bărbaţi femei şi copii, preţuri convenabile, lucrate în termen scurt, la vând. Armia Szálkai Arad, str. I. I. Brătianu (Weitzer János) nr. 13 faţă de posta centrală.

Concertul de astă seară.

Astă seară are loc la Palatul cultural un concert dat în folosul înfrumșetării bisericii din cetate.

O împrejurare fericită face ca excelentul bariton De Metrio, în trecăt prin localitate, să poată da concertului distinsul său concurs, executând câteva din piesele luate din repertoriul marilor interpreți.

Baritonul De Metrio, care a reputat mari succese în Italia, a terminat de curând un turneu prin orașele Ardealului.

Presă streină ca și ziarele ardelenne sunt de acord în a recunoaște amploarea vocii cântărețului român, tehnica sa selectă și jocul său de scenă impresionant și studiat.

Concertul de astăseară, în afară deci de or ce alte considerații, este un prilej fericit de a auzi pe un tânăr cântăreț cu mare reputație.

Comisia de cartuire și-a început funcționarea.

Joi, după masă, a început să funcționeze comisia de cartuire a orașului Arad.

Atribuțiile acestei comisii este distribuția de locuințe, fixarea chiriilor și rezolvarea neînțelegerilor relative la locuință între locatari și proprietari. În vederea acestor atribuții locuințele se vor distribui în viitor atât populației civile cât și militarilor mamei de comisia de cartuire, iar nu de oficiul de cartuire, care funcționează și mai departe ca organ de executare al hotărârilor comisiei.

Cererile ce se vor înainta pentru obținerea unei locuințe, vor trebui depuse la registratura oficiului de locuințe. Cererile trebuie să fie scrise în limba română, adresate comisiei de cartuire și să poarte timbru de un leu, timbrul de ajutor de 10 bani și timbrul primăriei Arad de 2 lei.

Cererile înaintate verbal nu se iau în considerare de comisie. Oficiul de cartuire este deschis în fiecare zi de lucru dimineața dela orele 8 până la orele 2 după masă.

Deodată cu începerea funcționării comisiei de cartuire proprietarii de case sunt îndatorați a anunța oficiului de cartuire, în termen de 48 ore orice golire de locuință, cunoscând că în caz contrar vor fi pedepsiți.

În ședința ținută Joi, după masă la orele 4, comisia de cartuire s'a constituit sub președinția dlui Fag Balteanu, delegat al ministerului de justiție.

Membrii comisiei sunt d. Ilie Rău, delegatul ministerului de interne, d. maior G. Bălăceanu, delegatul comandamentului garnizoanei, d. dr. Nedelcu, delegatul primăriei, iar substitutul acestuia este d. I. Covacevici.

În prima sa ședință, comisia a rezolvit cererile de locuințe a dnilor C. Savu, deputat, Ion Putici, dr. Ludovic Baross și Desideriu Farago, director de bancă. Comisia a decis ca cea mai apropiată ședință să o țină Marți, după masă. Comisia va ține de acum ședințe totdeauna, când se va simți nevoia.

Libertatea presei.

Comitetul Sindicatului ziaristilor din București, în ultimele sale ședințe, discutând asupra oportunității modificării art. 24 din Constituție, relativ la libertatea absolută a presei, fie de către actualele Camere considerate ca Constituanta, fie de viitoarea Constituanta, a hotărât să editeze într-o broșură partea din desbaterea Constituantei dela 1884 cu privire la zisul articol. Cu acest prilej comitetul constatând că ceia zăra continuă să mai funcționeze în țară, a votat următoarea motiune:

„Comitetul Sindicatului ziaristilor din București, laț cu desbaterile și cu discuțiile d'n Parlament, privitoare la regimul la care este supus astăzi presa, declară că rămâne credincios Constituției, care prin art. 24 garantează libertatea gândirii prin tipar, precizând că „nici o lege excepțională nu se va putea înființa în această materie”.

Urmează-ți sborul!

*Pe-o mare 'ntinsă de abise,
Cu aripi negre-abia deschise,
Plutește-o pasăre-ostenită
Și tipă jalnic, — e ranită.*

*Plutește 'ntr'una peste valuri
Căci vrea s'ajungă drept la maluri,
Să 'ntindă aripa rântă,
S'adoarmă dusă, — e obosită.*

*Dar malu-aleargă, tot aleargă,
Și zărea 'ncepe să se steargă...
Din cer se-aud atuncia glasuri,
Un cor de ingeri care cântă:
„Grăbește-ți sborul, te avântă.
Mai e puțin și treci de ape
Și malurile sunt aproape!”.*

*E prea târziu, nici o scăpare
De-acum, de-acum ea nu mai are.
Abia măi bate din aripă
Așene clipă după clipă,
Și corul ingerilor cântă:
„Grăbește-ți sborul, te avântă.
Și-o duc departe, peste ape,
Și malurile sunt aproape!”.*

*Dar valurile acum o voartă
Ușor, încet, ca pe o moartă
Și împreună o desmiardă
Prelung, duos, ca să n'o piardă.*

*Și-o duc departe peste ape,
Și tărul iată-l, e aproape...
Și corul ingerilor cântă:
„Grăbește-ți sborul, te avântă!”.*

Al. T. Stamatiad.

Reforma agrară în vechiul regat.

Marți s'a depus la Senat, noul proiect de lege pentru reforma agrară.

Expunerea de motive a dlui ministru Garoflid, începe prin a specifica modificarea art. 19 din constituție care hotărăște exproprierea totală a moșilor streinilor și absenteistilor, exproprierea întregului pământ cultivabil al moșilor persoanelor morale și 2 milioane hectare din pământul cultivabil al proprietății particulare, inclusiv absenteiști.

În baza decretului-lege nr. 3697 din 16 Decembrie 1918 s'au expropriat 2.224.588,50 ha. După aplicarea primei exproprieri, au rămas din cele 2.224.600 hectare, 650.000 hectare cari nu s'au putut da în stăpânire sătenilor.

Parte din acest pământ a fost reluat în arendă de foști proprietari, parte a rămas pârleagă și ammei: 350.000 hectare în 1919 și 200.000 hectare în 1920; pentru aceasta suprafața, statul plătește arenda foștilor proprietari, fără a încasa nici un venit.

D. ministru Garoflid, fără a socoti pășunile de munte și partii din cele dela deal, a căror suprafață nu intră în calculul obligațiilor constituționale, aplicarea legii pășunilor comunale va expropria d'n moșiile particulare, cel puțin 150.000 ha pământ cultivabil.

Suprafața de pământ expropriabilă în Cadrițlar, va atinge probabil 30—40.000 ha.

S'a supus exproprierii și pământul inundabil, pe care în mod greșit prima expropriere îl crutase.

Pământul inundabil al țării se ridică la 460.000 ha, din acestea 200.000 ha, sunt arabile și se folosesc și azi de săteni.

S'a fixat un maximum de 500 ha, proprietate în una sau mai multe moși, expropriind tot ceea ce trece peste acest maxim. Prin exproprierea proprietarilor cu mai multe moși, s'ar câștine o suprafață de 34.133 ha.

Înainte de 1915 suprafața anuală cultivată de proprietarii cu peste o sută de ha, era în mijlociu de 1.733.130 ha.

Pentru moșiile arendate și cultivate prin arendasi la 23 Aprilie 1920 cari și azi arendate, s'a admis un regim de 100 ha, la munte, deal, șes cu populație deasă: 150 ha, și 250 ha, la

șes unde cererile de improprietărire sunt satisfăcute.

Improprietărire se va face pe loturi de 5 ha, întregi și loturi de completare până la 5 ha. În regiunile cu populație deasă se pot reduce, cu consimțământul locuitorilor, aceste loturi până la 3 și 4 ha., iar în regiunile de colonizare s'a prevăzut în această reformă, loturi până la 7 ha. În Dobrogea loturile vor fi de 8 și 10 ha.

În afară de aceste loturi, legea prevede și înființarea de loturi mari între 10—50 ha. Aceste loturi se vor da de preferință ofițerilor invalizi și agronomilor. Cultura lor va servi de model micilor plugari și va înlocui în această privință proprietarul mare.

Pe pământul obținut prin a dona exproprieri se vor improprietărire de preferință văduvele de război, preoții și învățătorii cari nu au avut loc la prima improprietărire.

Prin această reformă agrară se limitează divizibilitatea mării proprietăți rămase. Pentru aceasta se acordă proprietarilor cari au investit capitaluri mari, un spor de 50 la sută peste limita maximă a regiunii.

Dela 1917 până la 1 August 1920 s'au vândut direct sătenilor circa 82.000 ha, din marea proprietate și este probabil, că această suprafață azi să see ridice la cel puțin 100.000 hectare.

S'a mai prevăzut în lege, că pământul țărănesc să poată fi cumpărat de orice agricultor.

Numirea dlui prefect Moldovan președinte al tribunalului din Brașov.

Pe cale particulară a sosit la Arad erii știri, că actualul prefect al orașului și județului d. dr. S. Moldovan a fost numit președinte al tribunalului din Brașov, iar prefect al Aradului a fost numit d. Radu Păncu.

Știrea despre plecarea dlui prefect S. Moldovan din Arad, a produs în societatea arădană fără deosebire de naționalitate sincere regrete. D. dr. Moldovan în cele câteva luni, de când a fost delegat cu conducerea prefecturii județului și orașului prin modul preventiv tactul și înțelegerea, cu care a căutat să rezolve toate cererile și diferitele chestiuni administrative și sociale d'n județ și oraș, a câștigat simpatia întregii populații.

Toate inițiativele și măsurile sociale și culturale românești din oraș și județ au fost sprijinite de d. prefect Moldovan cu mare căldură și largă preocupare a nevoilor zilelor de azi. Prin activitatea ce a desfășurat-o în calitatea-i oficială dsa, a știut armoniza totdeauna diferitele chestiuni d'n județ și oraș.

D. dr. Moldovan va conduce afacerile prefecturii până la sosirea noului prefect, a cărei dată încă nu se cunoaște.

Ar fi de dorit ca procedeele pline de curtoazie dovedite de d. prefect Moldovan, față de populație, fără deosebire de naționalitate, să servească drept exemplu tuturor celor din jurul său.

Este cea mai nimerită urare ce se poate face funcționarilor unei administrații.

D. Iorga sărbătorit la Paris.

Ziarul „Le Temps” scrie:

„Uniunea marilor asociațiuni franceze a organizat în onoarea dlui N. Iorga, marele istoric român, membru al Academiei și fost președinte al Camerei deputaților din România, o recepție care a avut tot fastul unei impozante manifestații franco-române.

Printre înaltele personalități cari au luat parte s'au remarcat: prințul Ghica, ministrul României; dnii Jean Lahovary și Stoicescu, consilierii de legație.

D. Raymond Poincaré, fost președinte al republicii și președinte al uniunii chemat la Elysée, n'a putut asista la această ceremonie și a rugat pe d. Léon Robelin, să dea citire unei scrisori, ale cărei pasagi principale sunt următoarele:

Nimeni nu este mai nimerit decât d. Nicolae Iorga pentru a ne vorbi de legăturile sufletului dntre România și Franța. În toate împrejurările mai cu seamă în luna Iulie 1919 când mis-

mea universitară franceză a fost primită la București, dsa a pus în lumină binefacerea ce le poate procura omeniței o alianță strânsă și permanentă între vechea noastră cultură occidentală și viguroasa latinătate dunăreană.

D. Nicolae Iorga a făcut apoi un remarcabil expozeu al relațiilor sufletești cari leagă actualmente Franța și România. Dsa a anunțat, creșterea la Paris, a unei școli românești, asemănătoare din toate punctele de vedere scoalei franceze din Roma. În fiecare an, doisprezece elevi reprezentând elita intelectuală a României, vor veni, sub direcția sa, să-și completeze studiile.

Pentru bibliotecile populare.

Cornul învățătoresc dela scoalele primare, de stat din Baia-de-Cris, a aranjat cu elevii școlii, o producție cu care ocaziune, au binevoit a contribui, următorii:

Solomon Clesu 500 lei; dr. Zoe Germân 50 lei; Ioan Tisu 25 lei; Ioan Roman 25 lei; dr. Nerva Oncu 50 lei; Vasile Florea 25 lei; Arsenie Ghilea 50 lei; Nicolae Bolbocă 10 lei; Petru Zeru 10 lei; Geza Pap 25 lei; Francisc Engler 10 lei; Iacob Oncu 50 lei; Ioan Sipoș 25 lei; Petru Riscuța 50 lei; Ioan Simion 10 lei; Iancu Todoran 15 lei; Ioan Rusca, jun. 10 lei; Petru Trifon jun. 5 lei; Emeric Vucă 5 lei; sublt. Stoian 5 lei; Valer Fugătu 10 lei; Traian Bontos 5 lei; N. Blăgailă 5 lei; Alex. Belei 5 lei; Ioan Tonta 3 lei; Adam Bon 5 lei; Carol Pleskots 5 lei; Bertia Salomon 5 lei; Alex. Benzur 1 leu; Ilona Leucean 2 lei; vad. Hettman 2 lei; L. Marșan 1 leu; Ios. Dragos 5 lei; Ioan Egri 2 lei; P. Martin 2 lei 50 bani; A. Leucean 2 lei; I. Vlad 2 lei; I. Pap 5 lei; Alex. Panajot 4 lei; Adam Grofu 5 lei; Cornel Basa 5 lei; Salvina Florea 2 lei; Aurelia Opra 2 lei; I. Indries 1 leu; Costan Florea 1 leu; Marica Băca 1 leu; Ilona Buțea 2 lei; Carolina Baca 2 lei; Carolina Bulz 1 leu; Ioan Oncu 1 leu; Lazar Ghilea 1 leu; N. N. 5 lei; Octavian Grofu 5 lei; George Todoran 15 lei; Petru Dragos 5 lei; Ana Rudean 3 lei; Aurora Templer 3 lei; Valentina Dragos 3 lei; Alex. Rusea 2 lei 50 bani; Petru Simion 10 lei; dna A. Ancean 10 lei; dna Cotoian 10 lei; dr. Nemes 25 lei; Ermin Stanca 10 lei; Gligor Otel 15 lei; O. Indries 15 lei Iosif Dan 10 lei. — Total 1216 lei. — Dela elevi 208 lei. — Total 1424 lei. — Din care detragându-se spesele 480 lei; Rămâne un venit curat de 944 lei. — Din acest venit s-au cumpărat cărți, (premiu) în valoare de 869 lei, rămâne un plus de 73 lei, care suma s'a adaus la fondul bibliotecii.

PETRU INCICAU, inv.-dir.

Onomastica exkaizerului Wilhelm.

Berlin. — La 27 Ianuarie și-a serbat exkaizerul Wilhelm ziua onomastică, încunjurat numai de membrii familiei sale. Fostul împărat a primit cu această ocaziune din Germania 200 de mii de telegrame de felicitare.

(Ag. "Damian").

Telegrame

(Ag. "Damian").

PREGĂTIREA CONFERINTEI DIN PORTO-ROZE.

Budapesta. — D. Lindley, ministrul plenipotențiar al Angliei la Budapesta, a sosit ieri în capitala Ungariei, însoțit de mai mulți oșteri și înalți funcționari ai noului minister. D. Lindley are însărcinarea de-a vizita guvernele din Praga, Varșovia, Belgrad și București, pentru a se stabili precis programul conferinței din Porto-Roze, la care vor lua parte toate statele succesoare monarhiei austro-ungare.

Deja comisia internațională a Dunării.

Budapesta. — D. Rozetti, ministrul plenipotențiar al Italiei în Ungaria, a sosit cu întreg personalul ministerului la Budapesta. D. Rozetti a luat imediat contact cu comisia Dunăreană. D. Rozetti va prelua în scurt timp președinția acestui comisii.

Conferința prim-miniștrilor Antantei.

Paris. — Conferința prim-miniștrilor marilor puteri aliate, care s'a deschis luni, va lua mâine sfârșit. Conferința prim-miniștrilor a căzut de acord asupra modalității prin care să se vie în ajutorul republicii austriace. Marile puteri vor iniția întemeierea unei bănci austro-europene, cu sediul în Viena. Acționari ai noii bănci vor fi toate statele aliate și asociate, precum și toate statele succesoare monarhiei austro-ungare.

Prințul Ruprecht și restaurarea monarhiei în Germania.

Berlin. — Prințepile Ruprecht de Bavaria, a afirmat în cursul unei întrevederi cu politicienii bavarezi, că ar fi i crimă restaurarea cu forța a monarhiei în Germania. Dacă poporul dorește într'adevăr reînțoararea la forma de guvernământ monarhică, această dorință a poporului se va implini, atunci când va sosi momentul potrivit și se va înfăptui fără vărsarea nici unui strop de sânge.

Relațiunile economice franco-maghiare.

Budapesta. — La Budapesta s'a întemeiat o camera de comerț franceză. Inaugurarea importantului oficiu comercial, menit a intensifica raporturile economice, comerciale afe Franței cu Ungaria, s'a făcut în prezența coloniei franceze, a misiunilor speciale și a ministrului de comerț maghiar.

Contraversa între Lenin și Troțki.

Copenhaga. — Știri sosite din Moscova, spună, că în cursul conferinței care a avut loc între guvernul sovietelor și reprezentanții sindicatelor muncitorești, s'a produs un incident grav între Lenin și Troțki. Lenin, într'o cuvântare aprinsă, a acuzat pe Troțki și Bachușin, că seamănă cu intențiune spiritul discordiei printre comunisti și pregătește în mod conștient căderea dominațiunei bolșevice în Rusia. Cuvântarea lui Lenin a produs consternație și a fost urmată de ploae de insulte și amenințări la adresa lui Troțki. Mulți dintre cei cari au luat imediat apărarea lui Troțki, au fost bătuti. Incăierarea amenință să devie generală, dacă Troțki într'un discurs energic nu ar fi respins acuzațiile ce i-s'au adus și nu ar fi acceptat complectă sa solidaritate de vederi cu Lenin.

Redactor responsabil: Traian P. Nicolae
Editor responsabil: Laurențiu Luca.

TRIBUNA LIBERĂ*

* Pentru cele cuprinse în această publicație redacție nu ia răspundere

C. F. R. — DIRECȚIUNEA REGIONALĂ ARAD.

No 1578—1921.

În ziarul „Banatul Românesc” No 13 din 23 Ianuarie a. c. au apărut o seama de calomnieri în legătură cu persoana dlui subdirector ing. Alexandru Mihailoviciu.

Pentru justificare am cerut ancheta din partea Direcțiunei Generale C. F. R. din București. După terminarea anchetei vom purcede contra calomniatorilor pe cale legală.

Arad, la 25 Ianuarie 1921.

Direcțiunea Regională a C. F. R.
Arad.

Di 2437

TEATRUL APOLLO.	TEATRUL URANIA.
In 29, 30, 31 Ianuarie	In 29, 30, 31 Ianuarie
Senzație comică	
Se caută purci cu preț bun	
Farsă în 1 act.	EVREICA SALOME
Mă însor cu păpușa	Fantazie în film în 5 acte.
Comedie în 4 acte. P în actor: Egede Misson.	Prim actor: Ellen Richter.

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE AUTOMOBILE ȘI LEONIDA & Co. UNITE

REPREZENTANȚA GENERALĂ PENTRU ÎNTREAGA ROMÂNIE A UZINELOR

FIAT

AUTOMOBILE LANDAULET

PRIMEȘTE ÎNSCRIERI
PENTRU

LIVRABILE PROMPT.

CALEA VICTORIEI 67.

BUCUREȘTI.

TELELON nrul 17—44.

Intreprinderile FORESTIERE ROMÂNE
S. P. A. CLUJ.

PROSPECT de EMISIUNE

Adunarea generală extraordinară a societății noastre ținută la 25/1 1921 ratificând contractul cu »Foresta« prin care s'a cumpărat de către societatea noastră 260.000 acții a societății »Foresta« a hotărât:

1. Impărțirea titlurilor de 1000 lei nominal și nominativ în acțiuni a 500 lei nominal și la purtător.
 2. Urcarea capitalului societar de la 50 la 150 milioane lei prin emiterea a 200.000 acții noi a 500 lei nominal la purtător, puse în circulație cu o primă de 30% care primă va trece la fondul de rezervă.
 3. Din noua emisiune 100.000 acții sunt semnate de Grupul »Foresta« cu prima de 30%.
- 50.000 acțiuni sunt rezervate vechilor acționari pe baza de 1-a acțiune nouă de 500 lei nominal la 1-a veche de 1000 lei nominal, termenul de opțiune fiind până la 15 Februarie a. c.

50.000 acțiuni se vor plasa în public cu condiția ca dreptul de vot să fie blocat pe timp de 6 ani. Această blocare nu privește de cât dreptul de vot lăsând tranșacția acțiunii liberă.

4. Semnarea subscripției publice începe la 5 Feb. și se încheie la 20 Februarie a. c.
5. Varsămintele se fac:

- a) La semnare sau la opțiune se va plăti lei 260 plus 10 lei cheltueli de emisiune de buc.
 - b) Al II-lea varsământ va fi de 200 lei buc. cu termenul de 28 Martie a. c.
 - c) Al III-lea varsământ va fi de 190 lei buc. cu termenul de 28 Mai a. c.
6. Acțiunile noi, plătite în termen, beneficiază de dividendul exercițiului 1921.

7. Față de cei ce nu efectuează varsămintele în termeni se aplică dispozițiile cod. comercial și a statutelor societății.

8. Consiliul de Administrație își rezervă dreptul de selecționare.

9. Ca loc de plată pentru varsămintele se fixează:

Intreprinderile »Forestiere Române« Cluj, »Banca Agrară« Cluj, »Banca Centrală pentru Industrie și Comerț« Cluj, »Banca Albina« Sibiu și filialele, »Banca Victoria« Arad, »Marmorosch Blank« București.

Cluj, la 26 Ianuarie 1921.

Consiliul de Administrație
a Intreprinderilor Forestiere
Române s. p. a. CLUJ.

MICA PUBLICITATE.

Vere anul publicității până la 10 cuvinte 10 Lei, de la 10 cuvinte la sus 1 Lei de cuvânt. Cuvintele culese cu litere mai mici 2 Lei de cuvânt. Publicațiunile se achită anticipat.

CASĂ lângă gara trenului de Podgorii, cu grădina, se poate ocupa îndată, de vânzare, pentru un preț avantajos. Informații se pot lua la Komlos și Muzsay, în față cu Teatrul Orășeneș. Ke 2429-2

ȘTAMPILE pentru sigilare cu ceară se pregătesc în 2 ore la A. Földes, Arad piața Avram Iancu (Szabadság nrul 1. Fo 2 32

Scrisorile cu deviza la administrație se vor putea ridica numai între orele 5-6 p. m. La scrisorile cu destinația în provincie se anexează taxa de francare.

In atențiunea cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile WIEGENFELD, Arad, strada Eminescu (Deák Ferenc) nrul 40. WI 2230-50

ATENȚIUNE!

Mare asortiment de haine pentru copii de școală, paltoane de toamnă și de iarnă! Ne ducem cu colecție de mostre la institutele mai mari, cari fac comenzi în masă! În permanență mare asortiment de costume gata pentru bărbați și copii, pardesie de toamnă, paltoane de iarnă. Serviciu punctual! Despartământ special pentru lucrări după măsură. — Rogam a ne Onora cu comenzi. Co 2368-69

CORNUL VĂNĂTORULUI
RESTAURANTUL
refecă la lângă CABAREUL MODERN are culina cea mai bună! Bani excelent! Serviciu preventiv! Zilnic muzică țigănească. Intrarea prin cipala prin str. Românilor. Co 2432

DINTE JEANETTE MOHR DINTE
dantistă-techniciană diplomată Arad, str. Luther 1.
Extracții de dinți cu anestezie totală (prin degerare), poduri de aur și coroane, tofelul de dinți cu cauciuc cu și fără pod palatinal, cu camere aeriene. Plombe de aur, argint, porțelan și ciment pentru prețuri moderate. — Consultatii dim. 8-12 și 2-7 după masă. — Lucrări pentru pacienții din provincie în termen de 24 de ore. Mo 1195-52

In atențiunea D-lor farmacisti și On. Public Românesci!

Eugen Lazar și Comp
DROGUERIA „ȘARPELE“ ARAD (Edificiul Andrenyi). — La 2134
Cel mai ieftin izvor de cumpărare de medicamente, articoli de toaletă și parfumerie.

Atelierele de construcțiuni de Mori moderne Automate
SECK DRESDA
aduc la cunoștința industriei Morăritului din întreaga Românie Mare că instalează și funzează mori automate după sistemul lor neîntrecut în termenul cel mai scurt. Loginerii noștri specialiști stau la dispoziția clienților în biroul reprezentantului nostru general pentru întreaga Românie Mare
JACQUES GOLD
BIROU TECHNIC, BUCUREȘTI strada PARIS 21-23. Co 2211-10

IN ATENȚIUNEA BĂRBAȚILOR NEGĂSĂTORI!
PRÂNZ ȘI CINĂ
mâncăr. excelente, găite de casă, în
ABONAMENT LUNAR LEI 290
In fiecare Vineri ciorbă de pește și pește prăjit pentru societăți cameră separată Serviciu preventiv. Prețuri moderate. Deschis noaptea până la ora 1. Ma 2427-3
la ANTONIU MAYER restaurant de clasa primă. Arad, str. Bucur (Eötvös) 2. La prânz se servește: supă, friptură, mâncare la tă și a luat, iar la cină: friptură sau tocnă de carne și aluat. In fiecare dimineață, dejun tarifar, pentru l. 50 B.

UZINELE DE FIER ȘI DOMENIILE DIN REȘIȚA
SOCIETATE ANONIMĂ.
Posesorii chitanțelor provizorii emise cu ocazia subscripției a 100.000 acțiuni noi ale UZINELOR DE FIER ȘI DOMENIILOR DIN REȘIȚA, în valoare nominală de 50.000.000 lei sunt rugați a face dela 1-10 Februarie a. c. varsământul al treilea și ultimul de lei 500, de fiecare acțiune, prezentând chitanțele provizorii la Banca unde au efectuat subscripțiunea și varsămintele precedente. — In cazul când varsământul nu se va efectua în intervalul prescrist, se vor aplica dispozițiile legii. CONSILIUL de ADMINISTRAȚIE.